٤٠/٢

جەزا ئەحمەد قەرەداغی

کتێبخانە

لەنێوان سەرهەڵدان و ناسیندا

13655

چاپی دووەم

Preview sample - page 1 of 6 - Soran University Academic Digital Library

025
ق 929
قەرەداغی، جەزا ئەحمەد.
کتێبخانە : لەڕێوان سەرهەڵدان و ناسیندا / ئامادەکردنی جەزا ئەحمەد قەرەداغی ؛
محەمەدجەباری (پێداچوونەوە) ، سەعدوللآ نووری .- 2.-سلێمانی: چاپخانەی شفان ، 2013 .
523 ل : وێنە(ڕەنگاورەنگ)، خشتە + پاشکۆ : 18سم × 25سم ،.
1. کتێبخانە – زانست 2.جەباری،محەمەد کەساس (پێداچوونەوە)
3. سەعدوللآ نووری (پێداچوونەوە) أ. ناونیشان .

- ناوی کتێب: کتێبخانە.. لەڕێوان سەرهەڵدان و ناسیندا
- ئامادەکردنی: جەزا ئەحمەد قەرەداغی
- بابەت: زانستی کتێبخانە
- مۆنتاژی کۆمپیوتەر: سەیران عەبدولڕەحمان و کامران اشرف قارەمانی
- دیزاینی بەرگ: ئارام عەلی
- تیراژ: 1000دانە
- نرخ: 10000 دینار
- دەزگای چاپ و پەخشی سەردەمة
- چاپی یەکەم: چاپخانەی (سەردەم) ساڵی 2012
- چاپی دووەم: چاپخانەی (شفان) ساڵی 2013 (بژارکراو، زیادکراو ، ڕەنکاورەنك)
- کوردستان _ سلێمانی
- لەبەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانەگشتییەکان ژمارە(2641) ی ساڵی 2012 پێدراوە

Preview sample - page 2 of 6 - Soran University Academic Digital Library

پەیڤێك

پەندێکی سویدی هەیە دەڵێت: شەرمەزارییە بۆ مرۆڤ نەگەر دوای خۆی، شتێك بۆ مرۆڤایەتی بەجێ نەهێڵێت کە مایەی شانازی بێت، نەم ڕستەیە کاریگەری لەسەرم بەجێهێشت کەم تا زۆر، بەڵام نومێدێکی لە دڵما چاند، بەحوکمی نەوەی شاردزای زانستی کتێبخانەم، لە توانامدا هەیە شتێك گەلاڵە بکەم و بیبەخشم، نزیکەی 20 ساڵێك زیاترە لە کتێبخانەی زانکۆدا کار دەکەم، لەگەڵ نەوەشدا شاردزای وردی نەم بوارە هێندە کەمەم بەپەنجەی دەست دەژمێررێت.

هەرکاتێکیش کە خولێك دەربارەی زانستی کتێبخانە کرابێتەوە، وەك ماموّستا بەشداری وانەکانی وتنەوەم کردووە، گومانیشم نییە پەیامێکم گەیاندووە بە بەرامبەر.

پاش کردنەوەی بەشی کتێبخانە و زانیاری لە پەیانگەی تەکنیکی سلێمانی، شانازییە بۆم کە لە دەستەی دامەزرێنەردا بەشدار بووم، وانەم وتۆتەوە بە بەردەوامی تا نەم ساتە کە ساڵی2012یە، بەڵام گەورەترین گرفتی خوێندکاران نەبوونی سەرچاوەی پێویستە بە زمانی دایك و مامۆستای پسپۆڕی کتێبخانەیە.

هەر بۆیە بیرم لەوە کردەوە کە دەبێت سەرچاوەیەك بۆ یاریدەدانی پڕۆسەی خوێندن و بەرچاو ڕوونیی بۆ خوێندکارەکانمان ئامادە بکەم کە لە قۆناغەکانی خوێندندا سوودمەند بن لێی، نەمە جگە لە سەرجەم فەرمانبەرانی گشت جۆرەکانی کتێبخانە، تا بە تەواوی لە ناسنامەی کتێبخانە و ئەرك و ئامانج و کارەکانیان شارەزا بن و بتوانن خزمەتێك پێشکەش بە خوێنەرانی کتێبخانەکانیان بکەن.

بە هیوای سەرکەوتن

Preview sample - page 3 of 6 - Soran University Academic Digital Library

پێشەکی

سوپاسی بێ پایان بۆ خوای گەورە کە توانیم پاش هەوڵێکی کەم تا زۆر، نەم بەرهەمە بێنمە بەر، وەك دەزانین سەرەتای هەموو کارێك گرانییەکی پێوە دیارە، بە تایبەتی بۆ من کە یەکەم جارمە کتێبێك بەرهەم بێنم چ جا بە وەرگێڕان و ساغکردنەوە و کۆکردنەوە و یەکخستنی زانیارییەکان بێت، چونکە سەرچاوە لەسەر زانستی کتێبخانە کەمە. وا بزانم کارێکی ئاسان نییە و سەرکێشییەکی گەورەیە، نازانم تا چەند خوێنەر ڕازییە لەم کتێبە و چەند هەواداری دەبێت و خوێنەر پەسەندی دەکات.

ڕاستی نەوەیە کە هەموو کەس نەم کتێبە ناخوێنێتەوە، تەنها نەوانە نەبێت کە کاریان پەیوەستە بە کتێبخانەوە یان نەوانەی کتێبخانەیان لە مالّەوە هەیە، نەم پێشەکی نووسینە بەلامەوە زۆر قورسە، چونکە ڕۆحی کتێب پێشەکییەکەیەتی، هەر بۆیە هەندێ نووسەر پێشەکی کتێبەکانیان بە پێنووسی نووسەرێکی تر نووسراوە. لێرەدا نووسەری شارەزا ڕاستەوخۆ دەتوانێ قۆرخی خوێنەر بۆ ناو بابەتەکەی بکات، بەلاّم چۆن نەمە گرنگە.

لەمەش ناخۆشتر بەلامەوە ناولێنانی نەم کتێبە بوو، تا چەند ڕۆژێکیش پێش چاپکردنی هیچ ناوێکم بۆ لێ نەدەنرا، چونکە وەك م. گۆران دەفەرموێت: "هەرچەند دەکەم نەو خەیاڵەی پێی مەستم، بۆم ناخرێتە نێو چوارچێوەی هەڵبەستم"، بۆ من قورس بوو، هیچ شتێك نەدەهات بە بیرمدا کە ڕاوڕێ وەك خۆی بێت، دوایی وشەی خەڵوەتگەی بیرم هەڵبژارد، چونکە وەك ڕووناکبیری عەرەب (عەبدوللاّ کنون) دەڵێت: (المکتبه هی معبد الفکر و معتکف المفکرین)، وا بزانم ڕاوڕێ جێی خۆی گرتووە کە کتێبخانە لانکەی هاوەڵەکانییەتی کە نەوانیش ڕۆشنبیران و ڕووناکبیرانن، بە هیوای نەوەی بە دڵی خوێنەر بێت.

لێرەوە دەچمە ناو باسەکەوە و دەڵێم:

نەو پێشکەوتنە تەکنەلۆجییەی نەمڕۆ جیهانی گرتۆتەوە کە شۆڕشی گۆڕانکارییەکانە ا
نوێبوونەوە و داهێناندا، کتێبخانەکانیش یێ، چ بە سەرچاوەی چاپکراو بێت، یا

Preview sample - page 4 of 6 - Soran University Academic Digital Library

سەرچاوەی نەلکترۆنی، یان بە سیستەمی نەلکترۆنی و تۆڕەکانی نێنتەرنێتەوە بێت، کاریگەری تەواوی بەجێدێشتووە.

بەڵام گرنگی کارەکە لە چۆنیەتی سوود وەرگرتن و بەکارهێنانی تەندروستدایە. واتە چۆن بتوانین سوودمەندی یەکەم لەم گۆڕانکارییانە خوێنەر بێت بەپلەی یەکەم، بە ناسانترین شێوە بگاتە سەرچاوەی مەبەست. کتێبخانە هەمیشە پەنجەرەیەکی والاّیە بە ڕووی سوودمەنداندا و کە خوێندر و توێژەران لە هەوڵی دابینکردنی پێداویستییە مەعریفییەکانیاندا بوون.

ئەمڕۆ لە کوردستاندا کەلێنێکی گەورە لەم زانستەدا دروست بووە، کەم تا زۆر هەستی پێ دەکرێ، بەڵاّم ئەبوێ بابەتی ڕۆژ، بەداخەوە گرنگی بە زۆر شتی کەم بەها دەدرێ، بەڵاّم کتێبخانە زۆر کەم، چونکە خەڵوزانی کتێبخانە کەمن، یا ڕاستر بڵێم گوێیان لێ ناگیرێت تەنها لە بۆنەکاندا نەبێت، ئەویش لەبەر (میدیاکان)ە.

وەک زانراوە هەموو هەوڵێکی حکومەت بۆ پێگەیاندنی خەڵکی تەندروستە بە زانست و زانیاری، مەخابن تەندروستیی ڕۆشنبیری کەمتر بایەخی پێ دەدرێ، ئەوەتا هەرێەک لە وەزارەتەکانی پەروەردە – خوێندنی بالاّ– ڕۆشنبیری– ئەوقاف - مافی مرۆڤ، ئەمانە کار بۆ بەرهەمهێنانی تاکێکی پرچەک بە زانست و زانیاری و ڕۆشنبیری دەکەن، بەڵاّم ژێنگەی ڕۆشنبیری لەبار ناسازێنن وەک پێویست، زانکۆ هەیە، بەڵاّم داهێنان نییە یاخود کەمە، سیستەمی پێشکەوتووی خوێندن هەیە، بەڵاّم عەقڵی پتەو و تۆکمە بۆ وتنەوەی کەمە، خوێندەوار هەیە، بەڵاّم ژێنگەی خوێندنەوە کەمە بان لاوازە، ئەمانە گرفتی ئەمڕۆن، لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا، کتێبخانە ناوەندی بیری نوێیە بە تایبەتی بۆ مامۆستایان و خوێندکارانی زانکۆ.

ئەمڕۆ کتێبخانەی کوردی لەچاو کتێبخانەکانی دنیادا لە سادەترین ناستدایە، هەژارە بە هەموو تەکنەلۆژیایەکی سەردەم (دانە بەیس)، هێزی زانستکار (پسپۆڕ و ڕاهێنراو)، هەروەها بە کەرەستە و بالەخانە و بە ژێنگەی خوێندنەوە و بە سەرچاوەوە، بەتایبەتی سەرچاوەی زانستی کتێبخانە. بۆیە دەڵێم با کار بۆ کتێبخانەی سەردەمیانە بکرێ بەکردار نەک بە وتە، بەتایبەتی لە شارەکاندا کە یەک کتێبخانە نایتە دابینکەری پێداویستییەکانی خوێنەر.

خوێنەری بەڕێز: ئەم کتێبەی لەبەر دەستدایە، بەشی یەکەمی دەروازەیەکە بۆ ناساندنی سەردەمی داهێنان و دروستبوونی نووسین و نەو کەرەستانەی کە بەکاریان هێناوە لە نووسیندا، هەر لە ناولێنانیان لە نێو شارستانییەتە جیاجیاکانی وەک سۆمەر و میسر و یۆنان و ڕۆمان... هتد. گرنگی کتێبخانە لە ڕوانگەی نەوانەوە باس دەکات، دواتر باسی سەردەمی سەرهەڵدانی چاپ و

Preview sample - page 5 of 6 - Soran University Academic Digital Library

چاپخانه له جیهاندا و هاتنی چاپخانه بۆ ڕۆژهەلاتی ناوەڕاست و کوردستان به تایبەتی، نەمە جگە له ناماژەکردن بۆ کتێبخانەی کوردی له پێش زاییندا.

بەشی دووەم تەرخان کراوە بۆ ڕێنمایی وەرگرتنی سەرچاوەی فیکری هەریەک له (کتێب، دەستنووس، تێزی زانستیی، گۆڤار، ڕۆژنامە، سی دی) و چۆنیەتی تۆمارکردنیان له کتێبخانەدا، و گرتنەبەری ڕێوشوێنی پێویست بۆیان، لەگەڵ پێدانی چەند نامۆژگارییەک بۆ دەرباز بوون له هەر گرفت و کێشەیەک کە دێتە ڕێگا.

بەشی سێیەم تایبەتە به هەڵبژاردنی سەرچاوە ی زانستی و ڕۆشنبیری بۆ کتێبخانەکان.

بەشی چوارەم تایبەتە به وەرگێڕان و چۆنییەتی هەڵبژاردنی کتێبی وەرگێڕراو بۆ کتێبخانەکان.

بەشی پێنجەم تا کۆتایی، باس له جۆرەکانی کتێبخانە دەکات کە بۆ هەر یەکەیان ناسنامەو سەرهەڵدان و گرنگی و کار و ئەرک و ئامانج و دیاریکردنی سەرچاوەی پێویست، لەگەڵ گیروگرفت و کێشەکانیان دەستنیشان کراوە. بەهیوای سوود وەرگرتن، وە توانیبێتم کەلێنێك له دوو بواردا پڕبکەمەوە، یەکەم له بواری زانستی کتێبخانە، دووەم وەك ڕێبەرێك له کتێبخانەی کوردیدا له بواری زانستی کتێبخانەدا.

Preview sample - page 6 of 6 - Soran University Academic Digital Library